

SKOVEN

Månedsskrift
udgivet af
Dansk Skovforening
Maj 1978

5

Produktion:

Dansk tommer:
brædder og lægter

Købes:

Nåletræ
til bygningstommer.

I/S SKÆRBÆK SAVVÆRK

v/Chr. Dahl & Co. . 7400 Herning . Tlf. (07) 12 41 88

Kassetræ af nåletræ købes

ALDERSLYST SAVVÆRK OG v/brødrene Moballe
SILKEBORG EMBALLAGEFABRIK 8600 Silkeborg - Tlf. (06) 82 01 21

15.000 m³ bøgkævler kl. A-B-C-D

Købes årligt på Sjælland - Lolland-Falster til markedspris
Kontant betaling.

RYDE SAVVÆRK

4930 Maribo
Tlf. (03) 88 92 21*

ET DANSK KVALITETSPRODUKT

TIGER

SIKKERHEDSFODTØJ

Godkendt af
Arbejdstilsynet

Dess. 400 Skovstøvle

Sko -Sandaler - Støvler
Træsko - Træskostøvler

K. K. KNUDSEN
SKOFABRIK

TIGER SUPERFLEX

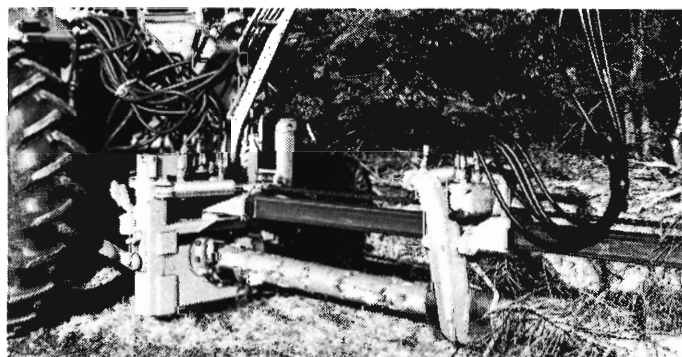
Søren Eriksensvej 15 - 5270 Odense N
Tlf. (09) 13 23 13

STRIPPER
har flere
fordele
end den første
„3-i-en'er“ ...

Maskinen er nu videreudviklet
til 2 systemer:

Stripper I for rækkehugst
Stripper II - tværvendt model
for selektiv tynding

Maskinens kapacitet ligger pr. effektiv time for Stripper II
iflg. Skovteknisk Instituts tidsstudieprøver:

8 cm brysthøjdediameter 75 træer pr. time
10 cm brysthøjdediameter 70 træer pr. time
12 cm brysthøjdediameter 60 træer pr. time

Midtjydsk Hydraulik A/S

Pårup pr. 7442 Engesvang . Tlf. (06) 86 52 22

NØRRESUNDBY SAVVÆRK
A/S NØRRESUNDBY TØMMERHANDEL
TLF. (08) 17 00 22

Indkøb af nåletræ til bygningstømmer

Nord for Limfjorden:
Skovfoged N. P. Nissen,
»Alfarvad«, tlf. (08) 86 71 30

Syd for Limfjorden:
Skovfoged J. Wisbech,
Kås, tlf. (08) 24 54 32

Vallø Stifts Savværk

Oparbejdning af BØG
Råtræindkøb, tlf. (03) 66 74 13

Beskyt planterne
mod vildt og mus

Beskyt bevoksningerne
mod rodfordærver

DIANA SKOVTJÆRE
4840 Nr. Alslev - Tlf. (03) 83 44 96

Kævler af
ASK,
BØG og
EG
købes

A/S Kolds Savværk

Grundlagt 1888
Kerteminde . Telefon (09) 32 15 15

Vi er købere til bøg og ask samt lidt ege- og
elmekævler

**HVALSØ NY SAVVÆRK OG
TØMMERHANDEL**

4330 Hvalsø Tlf. (03) 40 81 36

Vore skoverfarne vognmænd udfører
med kranudstyrede lastvogne og laste-
evne 20-25 tons kørsel af:

RÅTRÆ i alle dimensioner
PYNTGRØNT
TØMMER/TRÆLAST m.v.
i ind- og udland

**RØNNEDE
LAST A/S**

Industrivej 14, 4683 Rønnede
telefon 03 . 71 15 25

**Alle arter
skovplanter
i prima kvalitet**

Forlang venligst tilbud!

Tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og
-planter.

Geisler-Nielsens Planteskole I/S
8723 Løsning - Tlf. 05 - 65 12 11

**Paludans
Planteskole A/S**

Klarskov - 4760 Vordingborg
Telefon (03) 78 20 09

Skovplanter, Læ-, Hæk- og
Hegnplanter

Tilsluttet Herkomstkontrollen med
skovfrø og -planter.

SKOVEN'S

annoncer kommer ud
til den største
forstlige læserkreds.

**E. Graven's
Planteskole**

Hansted, Egebjerg, 8700 Horsens
Tlf. (05) 65 60 46

Læ- og hækplanter samt planter
til vildtremiser m.v.

Et godt træ har sin værdi...

HAFNIA - HAAND I HAAND

Holmens Kanal 22 . 1060 København K
Tlf. (01) 13 14 15

Personalialia:

En af dansk skovbrugs største koryfæer, professor dr. phil. et agric. *Carl Mar: Møller* er den 11. maj afgået ved døden i en alder af 86 år. - Nutidig skovbrug nyder godt af hans uvurderlige indsats bl. a. ved hans 2 hovedværker: 1) Bonitetsvise Tilvækstoversigter for bøg, eg og rødgran i Danmark, 1933, og 2) Vore skovtræer og deres dyrkning, 1965. Der vil i Dansk Skovforenings Tds. komme en nekrolog over professor Carl Mar: Møller.

Godsejer *Frode Hansen, Conradineslyst, Ruds-Vedby*, er afgået ved døden i en alder af 77 år.

Hofjægermester, greve *Otto C. Knuth, Langeskov på Fyn*, er afgået ved døden i en alder af 87 år.

Fhv. arboretforstander, dr. agro & phil *C. Syrach-Larsen* fylder 80 år den 6. juli d.å.

Skovrider for Københavns distrikt *Einar Laumann Jørgensen, R. af D.*, er pr. 20. april 1978 udnævnt til ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

Skovrider for Silkeborg distrikt, *Johannes Rafn*, er pr. 20. april 1978 udnævnt til ridder af Dannebrogordenen.

Skovrider ved Det danske Hedeselskab, *Hans Kristian Kelp, Stilde*, er pr. 8. maj d.å. udnævnt til ridder af Dannebrogordenen.

Direktør for A/S Genfiber

Bestyrelsen for A/S Genfiber har udnævnt sin direktør. Det blev *Oluf Poulsen*, tidligere direktør på Berlingske Tidende.

A/S Genfiber er et undersøgelsesselskab, der skal vurdere mulighederne for at anlægge en avisfabrik baseret hovedsageligt på returpapir i Danmark.

m.h.

SKOVEN

Månedsskrift udgivet af
DANSK SKOVFORENING
Amalievej 20
1875 København V.
Tlf. (01) 24 42 66*
Postgirokonto: 9001964

Redaktionsudvalg:

Hofjægermester
I. Estrup
(formand)
Statsskovrider
Steffen Jørgensen
Lektor, lic.agro.
Finn Helles
Skovrider
Aa. Marcus Pedersen
Skovrider
Ole Fog

Ansvarshavende redaktør:

Forstkandidat
Mikal Herløw
Dansk Skovforening

Annoncetegning:
Redaktør P. Hauberg
Dansk Skovforening

Abonnement:
Tegnes hos
Dansk Skovforening
Koster for 1978
kr. 108,- (incl. moms)

Medlemmer af
Dansk Skovforening modtager
et eksemplar af Skoven og
Dansk Skovforenings
Tidsskrift vederlagsfrit.

Stof til SKOVEN's
juni-juli nummer må indsendes
inden 15. juni.

Eftertryk med kildeangivelse
tilladt.

Forsiden:

Foto: Ole Bredo Nielsen.

MAJ 1978

Tryk:
Juelsminde Bogtryk/Offset
Telefon (05) 69 30 94

Den ny undersøgelse af pyntegrønt- produktionen

Hvor mange juletræer og hvor meget pyntegrønt produceres der her i landet af de forskellige træarter?

Hvilke mængder kan markedet bære i fremtiden?

Kan man tillade sig at øge produktionen, eller vil der kunne opstå overproduktion med de allerede tilplantede arealer?

Disse spørgsmål stiller man ofte sig selv, når man beskæftiger sig med pyntegrønt og juletræer.

Da der er tale om store investeringer, ønsker man naturligvis så sikkert et besluningsgrundlag som vel muligt.

Der foretages i disse år mange og store tilplantninger af specielt nordmanns- og nobilisgran, hvorfor problemet er mere aktuelt nu end nogensinde.

Skovteknisk Institut er i samarbejde med Grossistforeningen for Pyntegrønt og Juletræer og Dansk Skovforening gået i gang med opgaven.

Der er tidligere lavet 2 undersøgelser, der har forsøgt at klarlægge størrelsen af landets pyntegrøntproduktion.

Den første undersøgelse var en markedsanalyse, der især koncentrerede sig om, hvad der sælges fra skovene.

Den anden undersøgelse fra 1976, der startede som et eksamensarbejde på skovbrugsstudiet, havde den svaghed, at den kun henvendte sig til de egentlige skovdistrikter og ikke beskæftigede sig med, hvad der skete udenfor skovgården.

Denne undersøgelse viste iøvrigt, at der ialt var tilplantet ca. 6.000 ha med nord-

mannsgran, og at der årligt blev tilplantet ca. 350 ha, hvilket er det dobbelte af tilplantningen i 1962.

For nobilis viste undersøgelsen, at der ialt var ca. 2.500 ha med denne træart. Den årlige tilplantning var på sammeniveau som i 1962, nemlig ca. 100 ha.

Den nu igangværende undersøgelse skulle i relation til de foregående udmærke sig ved at henvende sig til alle skovdistrikter - store som små - samt til landmænd.

Der er udsendt spørgeskemaer. Landmændene får man kontakt med gennem pyntegrøntgrossisterne.

Af hensyn til en bedre fremtidig planlægning er det i alles interesse, at de udsendte spørgeskemaer besvares og til trods for den forståelige modvilje, der kan være ved at skulle besvare disse spørgsmål, må vi indtrængende bede Dem gøre det.

Er De så uheldig, at De ikke har fået tilsendt et spørgeskema, bedes De rette henvendelse til:

Skovteknisk Institut,
Amalievej 20, 1875 København V.
Tlf. (01) 24 42 66.

De vil derefter hurtigt få tilsendt et skema.

Har De kendskab til naboer, landmænd og andre, der dyrker pyntegrønt, så beder vi Dem opfordre disse til at kontakte Paul Christensen i Skovteknisk Institut.

Hjælp os med at gøre undersøgelsen så god som overhovedet muligt!

m.h.

Deltagerne i NSR's jubilæumskonference på trappen foran Skjoldenæsholm.

NRS's 25 års jubilæumskonference

42 fremtrædende forstfolk og skovtekniske forskere fra Finland, Norge, Sverige og Danmark deltog i dagene 9.-10. maj 1978 i Nordiska Skogsarbetsstudiernas Råds 25 års jubilæumskonference på Skjoldenæsholm med efterfølgende ekskursion med temaet bøgeskoven og bøgetræet. Blandt gæsterne var Nordisk Ministerråds generalsekretær Hans Kühne.

Af JANE VIBE, Skovteknisk Institut.

Nordiska Skogsarbetsstudiernas Råd (NSR) blev stiftet i 1953 af arbejdsvidenskabelige forskere inden for skovbruget i Finland, Norge, Sverige og Danmark.

I mange år havde der været god kontakt på det skovtekniske arbejdsområde landene imellem, bl.a. gennem Nordisk Skovunion, men i årene efter Anden Verdenskrig erkendte man, at den stærke udvikling, som krigen havde med-

ført, arbejdskraftens afvandring til industrien og det kraftigt stigende omkostningsniveau, som ikke modsvarede af tilsvarende stigninger i priserne på skovens produkter, var udfordringer, som skovbruget i Norden måtte samarbejde om. Ved det konstituerende møde i 1953 blev jägmästare *Axel Leijonhufvud*, Stockholm, valgt til formand for NSR, og det besluttedes, at rådet skulle dannes af to delegerede fra

hvert land, og at interesserede institutioner kunne tilslutte sig samarbejdsorganisationen som medlemmer. NSR's opgaver skulle være formidling og udveksling af faglitteratur og arbejdsplaner, samordning af forskningsvirksomheden, indførelse af ensartet terminologi og undersøgelsesmetodik, afholdelse af møder om arbejdsstudie- og rationaliseringsspørgsmål samt etablering og opretholdelse af kontakter mellem nordiske institutioner og enkeltpersoner, som beskæftigede sig med disse spørgsmål inden for skovbruget.

I 1960'erne nødvendiggjorde skovbrugets rationalisering og mekanisering et mere aktivt samarbejde indenfor NSR's rammer i form af egentlige samarbejdsprojekter, hvor det enkelte lands forskningsinstitutioner påtog sig delopgaver under overnational koordinering. I 1966 vedtog Nordisk Råd derfor, at de nordiske landes regeringer burde støtte nordisk skovteknisk forskning med særlige statsbevillinger under ledelse af NSR, og fra 1978 finansieres NSR's ar-

Professor Olli Makkonen, Finland, taler om „Skogsteknikens utveckling i Norden till år 1953“.

NRS's formand, skovridder Gunnar Bersten, Danmark, fortæller „Hovedtræk i NRS's historie“.

Civiltjägmästare Carl Einar Malmberg, Sverige, taler om „Skogstekniken under 25 år - en blick bakåt ger vyer framåt“.

bejde direkte af Nordisk Ministerråd. I 1972 besluttede man, at formandsposten og sekretariatet skulle gå på omgang mellem de fire lande i fireårige perioder, og Axel Leijonhufvuds efterfølger, svenskeren *Ulf Helmers*, afløstes af professor *Bror-Anton Granvik*, Helsingfors Universitet. NSR's formand siden 1976 er skovrider *Gunnar Bergsten*, Kronborg Statsskovdistrikt, og sekretariatet ledes af institutleder *P. T. Brenøe*, Skovteknisk Institut.

NSR regnes i dag for den bedst fungerende af de nordiske samarbejdsorganisationer. - Projektforskningsmidlerne fordeles nu mellem landene i forhold til størrelsen af den årlige hugst, således at Sverige får 50 %, Finland 40 %, Norge 8 % og Danmark 2 %. Målt i kroner og øre kan Danmarks indsats ikke blive stor, og så meget desto mere ærefuldt var det for de danske forskere, at det blev dem, som kom til at stå som arrangører af det faglige arrangement i anledning af NSR's 25 års jubilæum.

På konferencens første dag havde skovteknikernes gud, Tor, bønåret de danske arrangører og sørget for det dejligste forårsvejr med mildt solskin og blomstrende enge omkring Skjoldenæsholm gods i Midtsjælland. Skjoldenæsholms ejer, hofjærgemester *V. Bruun de Neergaard*, fortalte levende om husets historie og ejendommens drift og fremviste maskinstation og planteskole. Eftermiddagens foredrag formede sig som en rejse gennem tiden, fra de ældste tiders enkle skovteknik, over den seneste fortids komplicerede tekniske frembringelser og fejlslåede forhåbninger, vor egen tids tøven over for de højmekaniserede metoder og større respekt for den menneskelige arbejdskraft, til fremtidens krav om skovteknikkens hastige tilpasning til skovbrugets stadigt mere vekslende forhold og vilkår.

Næste dags ekskursion under ledelse af skovrider *Jørgen Bruun* begyndte på Sorø Akademi Skole, der ligesom Sorø Akademi Skovdistrikt tilhører stiftel-

Professor P. O. Nilsson, Sverige, taler om „Drivning av energiskog”.

sen Sorø Akademi. Herfra kørte selskabet i let snevejr ud til nogle af distriktets nyudsprungne bøgebevoksninger, hvor der vistes udslæbning og udkørsel af bøgetræ under ledelse af skovfoged-assistent *T. Stæhr*. Sorø distrikt råder over det mest moderne materiel til transport af løvtræ baseret på skovudrustede landbrugstraktorer som basis-maskine med vogn og kran, hydraulisk udslæbningstang og spil som tillægsudrustning. Man diskuterer tyndingsprincipper og selvforyngelse i bøgeskov, og skovfoged *S. B. Rasmussen* gjorde rede for distriktets tyndingsmetoder. Ekskursionen afsluttedes ved en af Danmarks største langdysser; her blev en høvding gravlagt for 4500 år

siden, da bøgen ikke fandtes i de danske skove.

Senere på dagen kom deltagerne ind i varmen på Junckers Industrier A/S i Køge. Her finder de ringere kvaliteter af dansk bøg anvendelse som parketstave, og er der herefter noget tilbage, bruges det i celluloseproduktionen, eller måske om nogle år til opvarmning af Køge by gennem en kraftvarme-central og et fjernvarmenet. Skovrider *Flemming Johansen* var vært ved frokost og omvisning.

Konferencen afsluttedes med en tak fra NSR's formand til foredragsholdere, ekskursionsledere og alle andre, som havde bistået ved arrangementet.

Udslæbning af bøgetræ med skovudrustet landbrugstraktor, kran og vogn på Sorø Skovdistrikt.

Amanuensis *Tore Vik*, Norge, taler om „Skogsarbeiderens plass i fremtidens skogbruk”.

Produktion og anvendelse af dækrodsplanter

Fig. 1. 2/0 rødgran dyrket i FH 608 paperpot på Frijsenborg.

Artiklen er et sammendrag af en forelæsning holdt den 9. marts på KVL i København.

Af JAN HEINO, Lännen Tehtaot Oy.

I modsætning til de i skovbruget traditionelt anvendte barrødsplanter, har man givet de planter, hvis rodsystem findes inde i en klump af vækstsubstrat, betegnelsen *dækrodsplanter*. Produktionen og anvendelsen af disse har især i Skandinavien været øget kraftigt i 1970'erne. Dækrodsplanterne i Norden er normalt etårige. For i løbet af et år at opnå tilstrækkelige store og stabile planter behøves der god styring af miljøet i væksthuset. Produktionen af toårige dækrodsplanter synes dog at øges.

Paperpots

De fleste dækrodsplanter i Norden er dyrkede i Paperpots. Store mængder dyrkes også i Kopperforskrubber og

Pottetype	FH 308	FH 408	FH 508	FH 608	FH 808
Diameter, cm	3,0	3,8	5,0	6,0	8,0
Højde, cm	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Pottevolumen, cm ³	44	70	122	175	
Antal planter/m ²	1709	1066	616	428	274

Tabel 1. De almindeligste Paperpot-alternativer i Skandinavien.

tørvekrukker. I det følgende behandles først og fremmest Paperpot-systemet. Paperpot findes i tre forskellige kvaliteter, hvoraf FH (forest hexagonals) er beregnet for den lange dyrkning (1-2 år) som skovplanter kræver. Normal dyrkningstid for disse potter er et år for fyr. For gran kan dyrkningsperioden i potter af kraftigt papir udstrækkes til to år,

hvorved store og kraftige planter kan fremstilles.

Skovkvalitetens potter findes i diametere fra 3-10 cm og i højden fra 5-30 cm. (Se tabel 1).

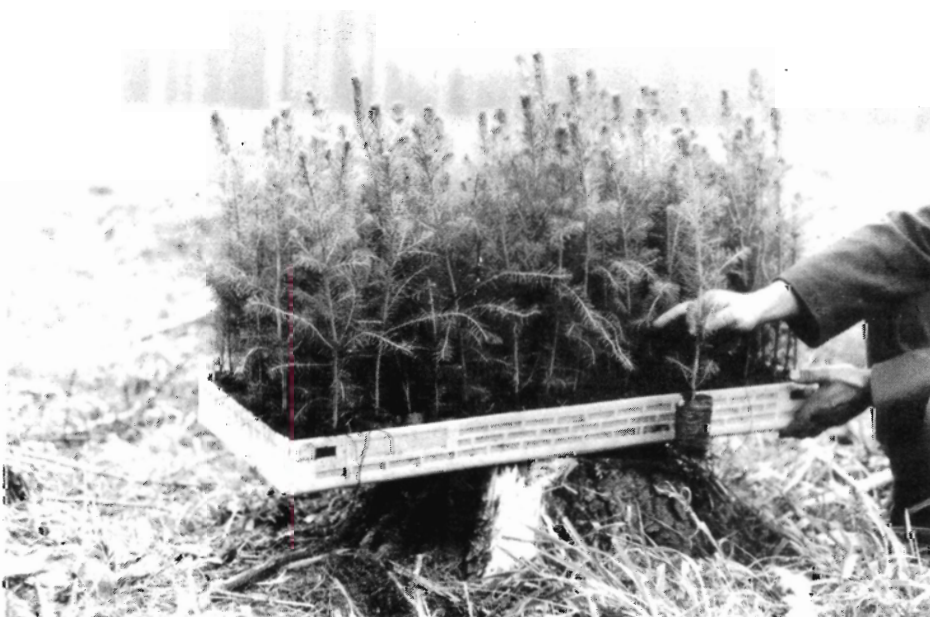
Den i Danmark udviklede dyrkningsteknik indebærer for gran toårs-dyrkning i FH 608. I den anden vækstsæson holdes væksthusholdningen på i varierende tid, afhængigt af, hvor høje planter man ønsker. Ofte vil man helt kunne undlade plastikken den anden vækstsæson. Udplantningen sker sidst på sommeren, vinteren eller det „tredie år” om foråret. Plantehøjden for disse varierer i gennemsnit mellem 30-45 cm.

Af øvrige arter i FH 608 Paperpots, som med held er prøvet i Danmark, kan nævnes douglas, sitka og grandis. Planter dyrket i FH 608 kan plantes med planterrør, som har en diameter på 7 cm.

Produktion Tomme potter

Specielt ved anvendelsen af store potter er det af stor økonomisk betydning, at tom-potterfrekvensen er så lav som muligt. Kun hvor spireevnen hos frøet er mindst 96-97 %, kan enkorssåning anbefales. Normalt anvendes to eller tre frø pr. potte. Temperaturreguleringen bør især under vækstperioden være af høj standard, helst i form af køletåge,

Fig. 2. Paperpot planterne dyrkes i ark, som dette med 136 planter i FH 608 paperpots. Plastrammen returneres til planteskolen.

som skulle være det mest effektive instrument i denne sammenhæng. Efter flerfrøsåning anbefales enkeltstilling af frøplanterne.

Hvis der opstår 5-10 % eller flere tomme potter, bør man overveje at udføre suppleringsarbejde. Dette kan ske ved flytning af planter fra potter med overskudsplanter, dels ved dyrkning af et særligt suppleringsmateriale. Arbejdet bør for de fleste skovplanter udføres på et så tidligt stadium som muligt, inden hovedroden er blevet alt for stor.

Hærdning af dækrodsplanter

Overlevelsen efter høstplantning med dækrodsplanter har ikke altid været tilfredsstillende. Dette har ofte været antaget at bero på planternes manglende tolerance overfor forskellene mellem væksthusholdningen og kulturarealets klima. Ved toårig dyrkning er dette normalt intet problem. For etårige planter derimod har planterne i visse tilfælde ikke indvintret tilstrækkeligt til at have modstandskraft overfor frost og tørke.

I normal planteskoledrift flyttes dækrodsplanterne ud på friland eller plastikken fjernes to uger før det planlagte udplantningstidspunkt. Denne hærdningsperiode anses i de fleste tilfælde at være tilstrækkelig. Der arbejdes på at finde metoder til at effektivisere indvintringen og til at kunne måle stress-tolerancen hos planterne. Dette udviklingsarbejde har allerede nu ført til, at nogle planteskoler ved hjælp af kortdagsbehandling forsikrer sig om, at planterne får en god indvintring. For granens vedkommende anvendes kortdagsbehandling i tre uger begyndende i slutningen af juli.

Alternative dyrkningsunderlag

Ved dyrkning af dækrodsplanter i potter uden bund vil en stor del af rødderne vokse ned i jorden under potterne. Ved optagningen mister man derfor en betydelig del af rodsystemet i og med den ufrivillige rodbeskæring. Af metoder til at koncentrere rødderne i potterne er man begyndt at anvende:

1. hævet dyrkning (forsøg).
2. viran fra papirmaskiner.
3. asfalt (bitumenoliegrus).
4. fiberduk (non-vowen).

På grund af, at løsning 1. indebærer store omkostninger har denne ikke slået an i praktisk skala i Norden, hvilket derimod er tilfældet for de tre øvrige metoder.

For asfalten og viran fungerer metoden således, at rodspidserne standser tilvæksten og danner en fortykkelse, der hvor den kommer i kontakt med underlaget.

Ved anvendelse af fiberduk vokser en del af rødderne ind mellem fibrene og en skånsom rodbeskæring tilvejebrin-

ges. Der, hvor viran eller fiberdugen anvendes, elimineres også ukrudtsvæksten.

Økonomi

At man i planteskolen, med f. eks. Paperpots, kan opnå god økonomi beror først og fremmest på god arealudnyttelse. Desuden håndteres aldrig én plante ad gangen, men et helt ark indeholdende f. eks. 608 Paperpots 136 planter. Produktionsomkostningen for planten beror først og fremmest på, hvor arealkrævende den er.

I FH 408 (Ø4 cm) koster en fyrreplante Finland, år 1978, ca. 0,17 Dkr., medens FH 508-planten koster ca. 0,26 Dkr. Prisdifferencen og differencen i arealudnyttelsen er den samme, ca. 60 %. En barrodsplante 2/1 koster 0,24 Dkr.

Skovdyrkning

Kendetegnende for alle dækrodsplanter jævnfør med barrodsplanter er øget volumenbehov ved transport, hvilket indebærer en fordyring.

Der hvor et godt udbyttet vejnet og et let terræn findes, såsom i Danmark, er transporten dog et relativt lille problem. Ved mindre kulturarealer, op til et par ha, er desuden manuel udbæring med bærestativ et realistisk økonomisk alternativ. På trods af, at f. eks. Paperpotplanter, takket være, at potterne sidder tæt indtil hverandre kan tåle en lang mellemlagrung ved vejkant eller kulturareal, bør man stræbe efter at minimere denne. Større fleksibilitet i distribueringen fås, dersom muligheden for fryselagrung findes. Fryselagrung bliver mere og mere almindeligt i svenske planteskoler.

Præstation

Præstationen ved udplantning af Paperpotplanter med planterøret Pottiputki er som regel mindst den dobbelte i sammenligning med barrodsplanter udplantet med hakke. Sæsonen kan desuden, takket være den beskyttelse rodklumpen giver, udstrækkes til at omfatte størstedelen af vegetationsperioden. Dette giver større fleksibilitet i foryngelsesarbejdet.

Også med dækrodsplanter er de sikreste resultater i de fleste tilfælde opnået ved forårs- og sommerplantninger. I sensommerplantninger har man erfaret vanskeligheder specielt på opfrysningssjorder.

Jordbearbejdning

Jordbearbejdningen har fået stadig større betydning i kulturarbejdet både som lettelse for selve plantearbejdet og som sikkerhed for planternes udviklingsstart.

De forskellige hovedformål med jordbearbejdningen er:

- at forbedre de fysiologiske egenska-

ber i jorden (udluftning, bedre var-mehusholdning).

- at forbedre næringshusholdningen.
- at bekæmpe ukrudtsvegetationen.
- at forbedre kulturetableringen.

For dækrodsplanternes vedkommende er bekæmpelsen af ukrudtsvegetationen vigtig, fordi planterne ofte er etårige. En klar relation må råde mellem på den ene side kulturarealets bonitet og jordbearbejdningen og på den anden side plantematerialets størrelse. Ved brug af herbicider kan jordbearbejdningen erstattes, specielt på de jorder, hvor en forbedring af de fysiologiske egenskaber ikke er nødvendig.

Papirets indflydelse

Papirets indflydelse på paperpotplanternes overlevelse og tilvækst er studeret af flere forskere, bl. a. af dr. *Eljas Pohtila* ved det finske Skogsforskningsinstituttet. Intet studie har i det mindste indtil videre påvist biologiske fordele ved at papiret fjernes ved udplantningen. Ved Skogshögskolan i Sverige er rodudviklingen for barrods- og dækrodsplanter studeret. Hverken barrods- eller Paperpotplanter har vist stabilitetsproblemer.

Rodudviklingen for fyrreplanter dyrket i plastpotter kan derimod give anledning til dårlig stamform og svag stabilitet. For gran er stabilitetsspørgsmålet sandsynligvis af ringe betydning, da den besidder gode muligheder for at danne adventivrødder.

Paperpottens størrelse, d.v.s. arealbehovet under dyrkningstiden indvirker kraftigt på plantekvaliteten og dermed på overlevelse og tilvækst for planterne ude i felten.

Sammenfatningsvis kan nævnes de væsentligste årsager til at anvendelsen af dækrodsplanter indenfor skovbruget er øget:

- mindsket behov for arbejdskraft i planteskolen.
- mindsket behov for arbejdskraft til kulturarbejdet.
- udjævning af arbejdskraftbehovet både i planteskoler og i skov.
- høj overlevelse og god tilvækst efter plantning, også under relativt tørre somre.

I fremtiden skulle dækrodsplanterne desuden muliggøre maskinel udplantning bedre end med barrodsplanter.

Oversat fra svensk af S. Honore, Skovteknisk Institut.

Dansk Orienterings- sport forhandler stadig - trods alt

O-Posten - Dansk Orienterings-Forbunds medlemsblad - har i de seneste numre bragt en lang række angreb på skovbruget - specielt statsskovbruget.

Man klager over, at der lægges urimelige hindringer i vejen for sportens udøvere.

Dansk Skovforening har altid anlagt en positiv holdning overfor orienteringssporten.

På baggrund af disse angreb i O-Posten har vi bedt DOF's formand klarlægge forbundets synspunkter.

Af BIRK JAKOBSEN, formand for Dansk Orienterings-Forbund.

Orienteringssporten har fra sin spæde start først i 1940'erne ikke haft store problemer med adgangen til skovene, selv om vi altid har måttet sikre os skov-ejerens eller skovejernes tilladelse til afholdelse af vore arrangementer.

Når vi taler om skoven som „vor idrætsplads“ ligger der måske to ting i dette udtryk, nemlig først at stedet for udøvelsen af orienteringssporten er skoven, men dernæst, at vi gennem årene har vænnet os til, at skoven - på trods af den private ejendomsret - efter vor opfattelse er blevet anerkendt af næsten alle også som „vores“.

Først gennem de sidste par år er der blevet slået skår i denne indstilling, idet det er blevet stadig sværere at opnå de fornødne tilladelser til at benytte skoven.

Dansk Orienterings-Forbund's ledelse har lige siden starten været opmærksom på problemet, som fra at være forholdsvis ubetydeligt meget hurtigt er vokset voldsomt, tilsyneladende på grund af en artikel i dette skrift om stressfæno-

mener hos skovens dyr i forbindelse med et orienteringsløb i Sverige med 15.000 deltagere.

Da denne artikel ligesom blev et udgangspunkt, når et afslag på en skovtilladelse i den følgende tid skulle begrundes, fandt forbundets ledelse, at det måtte være stærkt relevant at få en videnskabelig udtalelse om danske orienteringsløberes påvirkning på dyr i danske skove. Vi rettede derfor for ca. 2½ år siden henvendelse til Vildtbiologisk Station med anmodning om en undersøgelse. Undersøgelsen er i dag hverken blevet gennemført eller afslået, så vore problemer er, selv om snart sagt alle implicerede har anbefalet undersøgelsen, fortsat uløste - analogien fra Sverige er stadig anvendelig.

I mellemtiden har forbundets arrangerende klubber med mere eller mindre held søgt at fægte sig igennem, dels ved at trække kraftigere på de mange skovejere, som stadig umiddelbart byder vore løbere velkommen, dels ved at søge at opfylde de betingelser, som enkelte

skovejere stiller som forudsætning for at give tilladelse til et arrangement.

Antallet af totale afslag på anmodninger om skovtilladelser vokser imidlertid stadig, og selv om antallet af orienteringsarrangementer i hele landet ifølge vor statistik i de sidste 6 år har været næsten konstant på ca. 90 har denne problematik medført, at en del arrangementer har måttet udgå af den et år i forvejen planlagte terminsliste. Det må bemærkes, at deltagerantallet i de forløbne år har været noget stigende til det nuværende gennemsnitlige ca. 340 pr. arrangement.

Det er naturligvis først lederne i de løbsarrangerende klubber, som møder afslagene, og dette giver anledning til bitre bemærkninger om årsager og til forslag om problemløsninger i forbundets medlemsorgan „O-Posten“ og tildels også i dagspressen.

Forbundets ledelse, som gennem skovudvalg holdes orienteret om tingenes tilstand, har længe set de voksende besværligheder, og det var derfor heller ikke uventet, at formændene i forbundets 3 kredse alle i deres årsberetning for 1977 beskæftigede sig med adgangen til vor idrætsplads som det overskyggende problem.

Forbundets ledelse kan på denne baggrund ikke være uenig med de medlemmer, som mener, at vor idræt er truet i en sådan grad, at der kan være anledning til at foreslå nye løsninger.

Løsninger som på længere sigt klarer vore problemer.

Lad mig sige, at forbundet kun overfor skovstyrelsen har ændret fremgangsmåde. Vi har ment det nødvendigt at anke en række af styrelsens afgørelser til miljøministeren, men der er alene tale om en anke, der materielt omhandler spørgsmålet om, hvorvidt styrelsens lokale tjenestemænd overholder de i reglementet for øvelser i statsskovene fastsatte og aftalte regler.

Forbundets politik er stadig baseret på forhandlinger, men i den af nogle politiske partier førte debat om befolkningens fritidsaktiviteter og adgang til fritidsarealer mener vi at måtte fremsætte vore synspunkter m.h.t. langfristede løsninger, som kan tænkes gennemført af myndighederne.

Vore betragtninger på kortere sigt er, at vor idræt ikke kan leve med de stadig flere totale afslag på anmodning om benyttelse af enkelte skove, og vi må derfor appellere til alle, som har indflydelse derpå, om at støtte os i vore bestræbelser på at få rimelige betingelser for vor fortsatte adgang til skoven. Vi mener, at vor organisation har en sådan planlægning, at vi kan indgå bredere aftaler og sikre, at disse overholdes.

DANUSER jordbor

Hvor der skal foretages indhegning af skove - nyplantninger - marker - parker - plantning af træer og buske - rejsning af master og meget mere - udføres boring af huller hurtigst og mest økonomisk med de verdenskendte DANUSER jordbor.

De enkelte bor er med udskiftelige hær-dede boreskær og med udskiftelige bore-spidses af smedet og hærdet stål.

● PASSER TIL ENHVER
TRAKTOR MED
TREPUNKTSOPHÆNG

● OVERALT

AARUP - FYN
TELF. (09) 43 13 03

Forstkandidater i udlandet

Nu til dags er det almindeligt, at unge danske forstkandidater søger forstlige stillinger i udlandets skovbrug over hele jordkloden.

Der er mange interessante og gode tilbud om jobs bl.a. i U-lands skovbrug. Før krigen var der en lang årrække, hvor danske forstkandidater ikke fik job i udlandet - simpelthen fordi der ikke var nogle.

I ældre tid har der bl.a. i Grækenland været ansat danske forstkandidater motiveret af det græske kongehus danske afstamning. Følgende danske forstkandidater har jeg kendskab til har haft stillinger i Grækenland: *Carl Vilhelm von Benzon*, (f. 16/9 1860) som i en alder af 24 år var "indkaldt til Grækenland for at reorganisere det græske Statskovbrug". Han var der i 2 år. I 1894-95 havde von Benzon orlov fra en stilling som skovrider ved baroniet Løvenborg for at ordne administrationen på Kong Georg 1's ejendom Tatoi og Petalioerne.

Otto Didrik Weismann (f. 26/2 1866) var generaldirektør for de kgl. græske godser i årene 1894-1914.

Aage Isebrand Holten (f. 20/4 1870) var i årene 1896-1901 direktør for skovbrugsskolen i Vytina og skovene i Nymfasia i Arkadien. Endvidere fra 1900-1901 generalinspektør for skovene i Grækenland.

Det har uden tvivl været spændende opgaver, de nævnte tre danskere har haft, og jeg husker, at statskovrider Holten engang har fortalt mig, at han altid færdedes bevæbnet.

I 1960 havde Berlingske Tidende et interview med "Danmarks eneste jægermester" Carl Vilhelm von Benzon i anledning af hans 100 års fødselsdag. Intervieweren, *Ernst Mentze*, skriver: Enhver omtale af den ungdommelige jægermester, der inden længe fylder 100 år, skal jeg her lade ligge, det ville blive værdiløse talemåder, tåbelige klicheer. Foran mig står den ældre spændstige forstmand og jæger, af type en elegant hofmand, der elskværdigt byder mig ind i sin "hule".

Von Benzon blev forstkandidat i 1883 og modtog i 1884 et brev fra ministeriet, i hvilket man forespurgte, om han var villig til at rejse til Grækenland. Fra den græske regering var man blevet anmodet om at sende en ung forstmand, der

kunne og ville påtage sig at reorganisere landets skovbrug. - Samme efterår rejste von Benzon til Grækenland. Von Benzon beretter: "Forholdene i Grækenland var alt andet end gode. Politisk og økonomisk kaos truede, og skovene, som jeg skulle tage mig af, var hærgede af brande og gedeflokkede, og hvad der her ikke var lagt øde, havde mennesker uden det fjerneste kendskab til skovbrug besørget. Min første opgave blev derfor at frede store skovstrækninger, og samtidig foretog jeg vellykkede forsøg med udplantning af eg, fyr og cypresser. Klimaet var sådan, at stak man bare en pind i jorden, voksede den. - I de første 6-8 måneder havde jeg hovedkvarter under militærbeskyttelse på et af Grækenlands rigeste klostre, Pentelimumkloster, tre mil nord for Athen".

Videre beretter von Benzon: „Jeg blev meget snart udnævnt til generalinspektør for de græske skove med domicil i en ministerialbygning i Athen, hvor en departementschef straks angav tone og tempo, da han sagde: - Drik kaffe og bestil mindst muligt. Forholdene indenfor græsk administration var utrolige. Noget andet var, at man slet ikke skænkede hygiejnen en tanke, hvilket fik de frygteligste konsekvenser i den følgende varme sommer. Malaria, kolera og sorte kopper hærgede, og folk døde i tusindvis". Von Benzon søgte derpå sin afsked og vendte hjem og blev skovrider på baroniet Løvenborg.

Jægermester von Benzon var jævnligt på besøg hos kong Georg, den tidligere danske prins, og kong Georg udtalte ved afskeden håbet om, at von Benzon ville vende tilbage til Grækenland.

Hvert år, når kong Georg var på besøg ved det danske hof, blev von Benzon kaldt til København, og hvert år anmodede den græske konge von Benzon om at vende tilbage til det græske skovbrug. Resultatet blev, at von Benzon i 1894 fik et års orlov fra sin skovriderstilling på Løvenborg for at overtage embedet som generalinspektør for slottet Tatoi med tilhørende store gods.

Von Benzon fik tilladelse til at medtage en ung dansk forstmand, *Otto Weismann*, der skulle have rang og gage som direktør for Tatoi. - „Det var mere end vanskelige forhold, vi kom til, udtalte von Benzon: „Tatoi var et gods på mellem 5 og 10.000 tønder land, og det omfattede foruden skovbrug almindeligt jordbrug samt større arealer med vin. Alt var i forfald. Vildsvinene ødelagde vinmarkerne, nedbrød hegn og stokke og åd druerne.

Jægermester Carl Vilhelm von Benzon afgik ved døden i 1962 - i en alder af 101 år.

P. Hauberg.

Carl Vilhelm von Benzon.

Skovenes hus indviet

Den 28. april blev indflytningen i „Skovenes hus” markeret ved en reception. Dansk Skovforening, Danske Skoves Handelskontor, Skovteknisk Institut og Skovbrugets Arbejdsgiverforening var værter for ca. 150 medlemmer og gæster, der havde fundet vej til Amalievej 20.

m.h.

Skovenes hus (foto: Pressehuset).

Fra venstre mod højre: Fru Kirsten Tøttrup, formanden for Danske Skoves Handelsudvalg, skovrider Per F. Tøttrup, Dansk Skovfor­enings formand, hofjægermester Jakob Estrup og fru Karen Estrup samt formanden for Skovbrugets Arbejdsgiverforening, hofjæger­mester Vilhelm Bruun de Neergaard.

Et udsnit af receptionsgæsterne. I forgrunden ses arboretforstander dr. agro. Bent Søgaard og skovrider Henning Muus.

Ændring af Naturfredningsloven vedtaget

Den 2. maj 1978 vedtog Folketinget ved 3. behandlingen lov om ændring af lov om naturfredning.

Det nu vedtagne ændringsforslags hovedpunkter er „fredningsplanudvalgenes overførelse til amterne”.

Ifølge den nu vedtagne lov er det forbudt at medføre løse hunde uden ejerens tilladelse i skov, på udyrkede arealer samt i perioden fra april til september på strandbredder.

I loven er der efter henstilling fra Dansk Skovforening som et nyt stk. 6 i § 55 indført følgende bestemmelse:

„Miljøministeren fastsætter de almindelige regler for almenhedens færdsel og ophold i de private skove”.

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at disse regler vil blive udarbejdet efter forhandling med specielt Dansk Skovforening.

m.h.

Æbletræer til leje

I Michigan i USA findes - iflg. Skogsägaren - en ejer af en frugtplantage, der udlejer æbletræer.

Han begyndte udlejningen for 7 år siden.

Det begyndte med, at der ofte kom forespørgsler fra folk, om hvordan man skulle gøre for at dyrke sin egen frugt. Kunderne kom til hans plantage, fik lov at plukke æbler, betalte og gik.

Nu for tiden punger de ud med fra 100 til 250 kr. i leje pr. træ alt efter træets størrelse.

Man har på denne måde sit „ eget ” træ. Man kan leje rød eller gul Delicious eller Jonathan.

Såfremt man ønsker at oprette en langtidskontrakt, er det muligt at vælge, hvilken sort som helst ønsket indpodet på sit lejede træ.

m.h.

Nye Igland spil

Per Iglands Fabrikker A/S i Grimstad, Norge, har gennem mange år været med i spidsen ved udviklingen af spil til den skovudrustede landbrugstraktor. Spilproduktionen blev startet allerede i 1950, og firmaet har idag et af markedets bedste tilbud i lettere spil. Igland er mest kendt for sine flertromlede (2 og 4) spil, men satser med de nye Primo og Primax også på entromlede spil. Igland Primo og Primax er liftmonterede, og sammenbygget med udsæbningsskjoldet, så de fremtræder som meget robuste enheder, bl.a. forsynet med aftagelige parkeringsben, således at på- og afmontering er forholdsvis enkel at foretage. Spillene er som de ældre Igland spil velegnede til udsæbning med læsset hængende i wiren, og anbefales derfor forsynet med løbehandsker.

Spillene har en trækraft på fuld tromle på henholdsvis 29,4 KN (3000 kp), og 49,1 KN (5000 kp), med en middelindspilningshastighed på 1,25 m/s (75 m/min).

Normal wiretykkelse er 10 mm, men alternativt kan 8 og 11-12 mm anvendes. Spillene vejer henholdsvis 325 kg og 390 kg uden wire og kæder, og den anbefalede traktorstørrelse er for Primo max. 44 KW (60 HK), og for Primax max. 59-66 KW (80-90 HK).

Spillene har standard manuel betjening, men som noget nyt kan Primax leveres med et opspolingssystem (Spool-matic), som sikrer jævn spoling, og dermed skåner wiren. Betjeningsfunktionen er iøvrigt tredelt (indtræk, brems og frikobling), og således opbygget, at bremsen automatisk kobles til, når indtrækning afbrydes.

Endvidere kan Primax leveres med hydraulisk og elektrisk/hydraulisk betjening, hvorved spillene kan anvendes i forbindelse med de moderne traktors lukkede førerhuse, idet betjeningen af spillene i disse tilfælde er en art fjernbetjening.

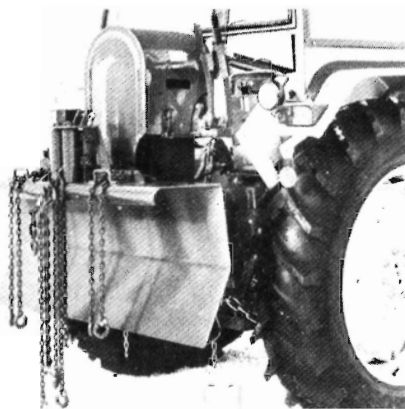
Skovteknisk Institut følger for øjeblikket en praktisk afprøvning af flere Primax spil, med såvel hydraulisk, som med elektrisk/hydraulisk betjening med radiostyring. Resultaterne fra denne afprøvning vil blive bragt i en senere SI-note.

Prisen for spillene er pr. maj 1978 for Primo: 6.175,- kr., for Primax standard: 7.475,- kr., for Primax Spool-matic: 9.360,- kr., og for Primax Spool-matic med Servostyring: 13.910,- kr.

Forhandler er Skovmaskiner Langå ApS, 8870 Langå.

Supplerende kan nævnes, at en ajourføring af spiloversigten fra Skovmaskiner 1975, vil blive publiceret først på efteråret. Denne spiloversigt rummer såvidt muligt de aktuelle markedsførte skovspil i Danmark.

Fritz Møller.

Gødskning fra fly

Landsbladet d. 19. maj 1978 meddeler: Efter længere tids tovtrækkeri med miljøstyrelsen er Skovstyrelsen gået i gang med et forsøg i større målestok med gødskning af jyske plantager fra fly.

I første omgang bliver der tale om en række hedeplantager på godt 13.000 ha i en femårig rotation.

Man har begyndt i den store Klosterhede mellem Holstebro og Lemvig, hvor man regner med at kunne øge årsomsætningen med 4 mio kr. Det vil også kunne give arbejde til 30 mand mere - samtidig med, at man vil kunne imødekomme en mangel på træ, som man venter hen mod århundredskiftet.

Et lille landbrugsfly flyver ca. 15 m over trætoppene, og der spredes 520 kg NPK pr. ha, således at man på en uge klarede at give 804 ha, der ialt skulle have 420 ton NPK. Det er en femtedel af plantagen.

Ved at tilføre 20 % af den gødning, man bruger inden for landbruget, vil man årligt kunne regne med en mertilvækst på ca. 13.000 kubikmeter træ. Det vil kunne sælges for ca. 4 mio kr. Herfra går udgiften til skovning og savning på 2,5 mio kr.

Det er det hidtil størst gødskningsforsøg herhjemme, og miljømyndighederne vil nøje følge det, bl.a. for at se, om der skulle ske udvaskning i vandløb m.m.

P.H.

Forskning i genanvendelse af papir

EF har vedtaget et tre-årigt forskningsprogram vedrørende genanvendelse af papir og pap.

Ved hjælp af programmet vil man fra EF's side koordinere den forskning i genbrug, der er nødvendig for at gøre de ni EF-lande mindre afhængige af omverdenen med hensyn til forsyning af råvarer til papirindustrien.

Programmet omfatter fire hovedpunkter:

1. Oparbejdning af fibre gennem forskellige processer.
- 2) Fjernelse af ødelæggende virkninger af forurenede stoffer i affaldspapir.
- 3) Rensning (afsværtning) og behandling af spildevand fra anlæg, hvor der arbejdes med genanvendelse af papir.
- 4) Sundhedsmæssige problemer i forbindelse med anvendelse af returfibre.

Der er afsat ca. 20,5 millioner kroner til projekterne, der vil blive gennemført som kontraktforskning med private og offentlige forskningsorganer.

Produktionen af papirmasse i EF udgjorde i 1974 kun 5 % eller 6,1 millioner tons af den samlede verdensproduktion på 126 millioner tons.

Verdens største papirproducent er USA, som har 35 % af verdens papirproduktion. Canada har 20 %, medens Sverige og Japan hver har 10 %.

m.h.

Verdensbanken redder træer

Verdensbanken har besluttet at øge støtten til træplantninger og skovbeskyttelse.

Det sker af frygt for, at skovene vil være udryddet i u-landene om 60 år, og skovrydning fører til øget fattigdom. Verdensbankens støtte er iflg. Politikken på tre milliarder kroner de næste fem år.

m.h.

SKOVPLANTER

i bedste provenienser, prima kvaliteter, et righoldigt sortiment, store og små partier.

Skovfrøet leveres af Statsskovenes Planteavlstation. Planteskolerne og salgskontoret er tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter. Vi giver Dem gerne et tilbud på Deres forbrug skriftligt eller ved besøg.

Danplanex

PLANTESKOLER A/S

6230 Rødekre - Tlf. (04) 66 29 33 - Danmark

Motorsaven for blandet skovning

Jonsereds 66E er stor og stærk nok for tung fældning, samtidig er den let og smidig for effektiv afkvistning. En effektiv afvibrering og lyddæmpning bidrager til at gøre saven skånsom for brugeren. Jonsereds 66E – den robuste altnuglissav.

Jonsereds

Børge Pedersen, Jernbanegade 16, 9000 Aalborg, (08) 13 40 29, 13 15 51. Bent K. Petersen, Tørningvej 10, 6500 Vojens (04) 57 72 56. Andreas Petersen, Hollufsgårdsvej 10, 5793 Højby, Fyn, (09) 95 82 60. Arnold Larsen, Flintinge, 4891 Toreby L., (03) 86 91 26. Specialværkstedet, Torvegade 34, 4640 Fakse, (03) 71 34 65. Holger Møller, Frederiksberg, 4180 Sorø, (03) 63 11 51. Sven E. Larsen, Isefjordsvej 4, 4500 Nykøbing S., (03) 41 10 86. ISEKI Jylland A/S, Sønderbrogade 24, 7100 Vejle, (05) 82 58 88. Jørgen Rasmussen, Lundby, 7490 Aulum, (07) 47 23 55. Sven Low, »Bækken«, 3720 Almindingen pr. Åkirkeby, Bornholm, (03) 97 46 43. Nordsjællands Motorsavservice, Roskildevej 163, 3400 Hillerød, (03) 26 51 51. Søren G. Nielsen, Siem, Terndrup, (08) 33 51 93. Viggo Graversen, Skræ, (06) 88 04 13. Jens Peter Rohde, Hammel, (06) 96 10 69. Poul Bøjstrup, Ryomgård, (06) 39 41 77. Niels Kirk, Ølgod, (05) 24 41 28.

Fiskehejren i Danmark

Som nævnt i marts-nummeret foretages der i år en undersøgelse af fiskehejren i Danmark. Af de mange adspurgte fiskehejrejægere har ca. 90 % besvaret de udsendte spørgebrev, og man skal bede om, at også de sidste venligst udfylder det tilsendte skema. I forbindelse med undersøgelsen vedrørende beboede fiskehejrekolonier er ca. 500 personer med tilknytning til de danske skove blevet kontaktet.

Pr. 1. maj er godt halvdelen af disse breve blevet besvaret. Af de indkomne oplysninger fremgår det, at der er grund til at glæde sig over, at fiskehejrebestanden har klaret sig pænt siden den før omtalte undersøgelse i 1968. Ganske vist er en del gamle kolonier forsvundet, men til gengæld er andre tidligere kendte kolonier vokset, og nye kolonier er tillige registreret flere steder.

Dette er f. eks. tilfældet på Fænø i Lillebælt, hvor der ikke yngede fiskehejrer før 1970. I dag har Fænø måske en af Danmarks største hejrekolonier. Iflg. oplysninger skal denne koloni være på mindst 200 beboede reder. Redetræerne er i dette tilfælde sitkagran på 8-10 m højde, som har svært ved at klare den store belastning, rederne giver. En del af redetræerne er da også gået ud. Mange andre steder i landet yngler fuglene i løvtræer, og disse steder tyder det ikke på, at der sker væsentlig skade.

Studenterne er, idet de takker for de mange indkomne breve, stadig meget interesseret i at modtage oplysninger om fiskehejrekolonier.

De oplysninger, man beder om, er:

- 1) koloniens beliggenhed
- 2) antal beboede reder
- 3) træart

De beboede reder vil i foråret og sommeren være nemme at kende på ekskrementerne fra urterne.

Studenternes navne og adresser er:

Niels Skov Olesen og Niels Walter Møller, Zoologisk laboratorium, Bygning 140, Aarhus Universitet, 8000 Århus C.

Fortsat stigning i eksportværdien af juletræer og pyntegrønt

Ifølge Danmarks Statistik var omsætningen med udlandet i 1977 af juletræer og pyntegrønt således:

Juletræer:

Import:

	1000 stk.	tons	1000 kr.
Forb. Rep. Tyskl.	4	22,3	74
IALT	5	22,8	81

Eksport:

	1000 stk.	tons	1000 kr.
Holland	75	566,0	840
Forb. Rep. Tyskl.	841	6733,9	23700
Italien	1	12,2	16
Island	27	120,6	415
Færøerne	5	15,5	80
Norge	2	10,6	84
Sverige	190	1137,8	2597
Schweiz	60	397,8	2390
Østrig	143	978,6	5433
Grønland	8	44,4	280
IALT	1353	10018,6	35843

Grangrene:

Import:

	tons	1000 kr.
Forb. Rep. Tyskl.	76,6	123
Storbrit. (UK)	35,3	81
IALT	112,9	205

Eksport:

	tons	1000 kr.
Holland	506,4	1649
Forb. Rep. Tyskl.	9315,7	25172
Island	60,3	211
Færøerne	11,4	67
Norge	143,7	347
Sverige	1051,3	2922
Finland	13,4	38
Schweiz	9,1	90
Østrig	4,2	27
Grønland	6,2	40
IALT	11121,8	30662

Eksport af juletræer og pyntegrønt ialt:

	tons	1000 kr.
1977	21141	6405
1976	20600	56853
1975	18284	41188

Eksporten af juletræer og pyntegrønt er i 1977 steget kvantumsmæssigt med 3 % og værdimæssigt med 17 %.

For juletræerne alene har der imidlertid været tale om et svagt fald i den eksporterede mængde i forhold til 1976, men eksportpriserne for juletræer er steget så meget, at værdien af juletræs-eksporten alligevel er vokset med 9 %.

For pyntegrønt alene er der tale om en mængdemæssig stigning på 9 % og en værdimæssig stigning på hele 28 %.

De vigtigste aftagerlande og deres procentvise andel i eksportværdien var følgende:

Vesttyskland 74 %, Sverige 8 %, Østrig 8 %, Schweiz 4 %, Holland 4 % og øvrige lande kun 2 %.

K.D.

Egen kendes af 94 % i Tyskland

Det tyske Træhandlerforbund meddeler iflg. Holz-Zentralblatt, at der er en snæver korrelation mellem i hvor høj grad, man kan lide en træart (d.v.s. hvor efterspurgt den på den pågældende træart er til f. eks. møbler), og hvor godt den er kendt i befolkningen.

Dette er fornylig blevet bekræftet ved en „gallup-undersøgelse” udført af CMA (die Centrale Marketinggesellschaft der deutschen Agrarwirtschaft). Undersøgelsen viste, at kendskabet til de forskellige træarter, strakte sig fra 94 % for egens vedkommende, over 44 henholdsvis 43 % for gran og bøg til 10 % for ær.

Ved en prøve, hvor man skulle bestemme de forskellige træarter, deltog ca. 400 personer, der fik træarterne forelagt som små prøveklodser.

Undersøgelsen viste, at der var stor forskel på, hvor godt folk kendte de enkelte træarter.

Eg kendte 68 %, 39 % bestemte bøgen rigtigt, 36 % fyr og 32 % gran.

CMA vil udnytte denne viden, og sætte ind på at gøre de enkelte træarters udseende m.v. bedre kendt i den tyske befolkning.

m.h.

Verdenskongres i Jakarta

Fra den 16-28. oktober afholdes den 8. verdensskovkongres i Jakarta, Indonesien.

Kongressens motto er: „Skov og Folk”, og dens sigte er at præsentere en slags situationsbeskrivelse af forholdene i deltagerlandene og på denne baggrund skabe debat om følgende hovedemner: „Skovbrug i udkantområder”, hvor man især beskæftiger sig med skovbrugets rolle for det lokale samfunds udvikling.

„Skovbrug og føde”. Her lægger man vægt på skovbrugets indpasning i planlægning af arealanvendelsen.

„Skovbrugets betydning for beskæftigelse”. Her vil man forsøge at afklare optimumsniveauet for arbejdskraftanvendelsen i skovbruget.

Man vil endvidere se på udviklingen af simpelt værktøj til skovarbejde, samt kvindernes betydning i skovarbejdet.

„Skovens betydning for industriudviklingen”. Skovindustriens indpasning i den socio-økonomiske udvikling vil forsøges belyst bl.a. på baggrund af de mængder træ, der er til rådighed i såvel kvantitativ som kvalitativ hensende.

Det sidste hovedemne hedder: „Skovens betydning for menneskenes livskvaliteter”. Her vil der blive sat focus på skovens muligheder for at opfylde menneskets rekreationsbehov. Man vil beskæftige sig med analysemetoder i forbindelse med landskabsplanlægning. Selv problemer som skovens bidrag til energiforsyningen vil blive berørt.

I forbindelse med Verdenskongressen arrangerer World Tourist sammen med SAS og Globetrotter og på initiativ af Nordisk Skovunion nogle grupperejser til Indonesien. Bl.a. arrangeres der en grupperejse, der ikke alene går til Jakarta, men som også går til Malaysia og Thailand. Disse ture er mere detaljeret omtalt i SKOVEN nr. 11, 1977, s. 266. Det skal iøvrigt oplyses, at der endnu er ganske få pladser ledige på turene. Yderligere oplysninger herom kan indhentes hos Dansk Skovforening.

m.h.

Skovsprøjtning

Koncentratsprøjtning efter helt nye principper med nyt specialudstyr udføres.
Kontakt os venligst for uforbundne tilbud.

Ortved Maskinstation

4100 Ringsted
Tlf. (03) 62 81 96

SKOVEN's

annoncer kommer ud til
den største
forstlige læserkreds.

Har De luseproblemer

i Deres juletræs- og pyntegrøntkulturer,
så ring til

Lühning's Plantage I/S

Assensvej 464 - Falsled - 5642 Millinge - Tlf. (09) 68 11 30

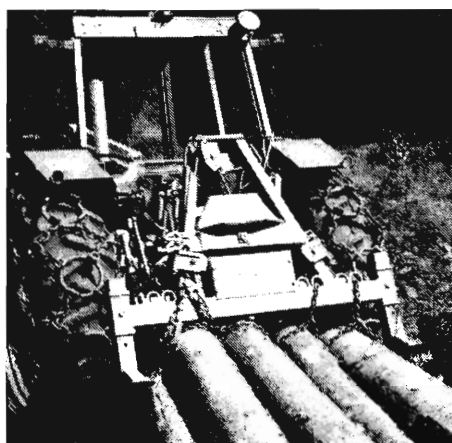
Indehaver af sidste nyhed indenfor specialsprøjter.

Køb af savværks- tømmer

Kontant betaling

FAXE LADEPLADS SAVVÆRK

E. Svendsen
4654 Faxe Ladeplads
Tlf. (03) 71 61 73

JOBU kædesave, skovspil,
sikkerhedsudstyr, reservedele.

IMPORT . SALG . SERVICE

SANDVIK traktorspil med eller
uden radiomanøvrering. Det mest
udbredte og afprøvede
på det danske marked.

Leveres gerne gennem den
sædvanlige maskinleverandør.

Det anvendte radioudstyr er affabrikat
GORM NIROS, der som det eneste fa-
brikat anvender den af Post- og Tele-
grafvæsenet til skovbrug tildelte fre-
kvens. Dette giver fuld sikkerhed for,
at intet fremmed signal kan starte spil-
let.

Importør

Fa. R. KEJLSTRUP

7362 Hampen . Tlf. 05 . 77 51 16

Special sprøjtning af skov

Vi hjælper Dem med at klare
Deres ukrudts-, skadedyrs- eller
sygdomsproblemer i skov eller
planteskole.

Vi giver Dem meget gerne
tilbud på sprøjtning
og kemikalier.

Fyns Sprøjteservice ApS

Nyborg . Telefon (09) 31 27 06

Vi har mange års
erfaring.

HANDY SPRØJTEN

Håndbåren letvægtssprøjte til
udbringning af herbicider og
insekticider i små væskemæng-
der. Selve sprøjten vejer kun 1.5 kg,
og beholderen rummer 5 liter
sprøjtevæske -
nok til at
dække et
areal på
5.000 m².

Handy-Sprøjten er specielt velegnet til planteskoler, frugtplanta-
ger, nyplantede skovarealer og andre steder, hvor manuel
sprøjtning er nødvendig.

Sprøjten leveres fragtfrit, og koster
kr. 350,- excl. moms.
Rekvirer evt. brochure.

**Anlæg og vedligeholdelse
af grønne områder**
Agernvej 4 • 3490 Kvistgård
Telf. (03) 23 92 92

Alger bekæmpes i pyntegrønt- og juletrækulturer med... **GROEN-EX**

Angreb af grønalger medfører betydelige kvalitetsforringelser af pyntegrønt- og juletrækulturer.

Effektiv bekæmpelse af alger opnås med GROEN-EX, der udsprøjtes, så snart et angreb er konstateret.

Sprøjtningen med GROEN-EX udføres i de perioder, hvor algerne især breder sig, dvs. om foråret inden knopbrydning eller sidst i august, når den kraftige dugdannelse igen sætter ind.

Dosering:
0,25–0,40% GROEN-EX

Der anvendes 1000–2000 liter væske pr. ha afhængig af træernes størrelse. Sørg for en ensartet fordeling af sprøjtevæsken.

GROEN-EX er endvidere velegnet til bekæmpelse af alger på plankeværker, mure, fliser m. m.

FS agro

FISONS-SCHERING
AGROKEMIKALIER A/S

Strandlodsvej 9 · DK-2300 København S
Telefon (01) 54 15 62 *

Jægergårdsgade 152-154 · 8000 Århus C
Telefon (06) 19 91 44

Benytt vor konsulenttjeneste

Til den kommende sæson købes

Nordmann-juletræer

i alle størrelser.

HANS VOSS A/S

EXPORT - IMPORT
POSTBOX 88
INDUSTRIVEJ 18
6330 PADBORG
TLF. (04) 67 18 97

eller opkøber *Erik Andersen*, Ejstrupholm.
Tlf. (05) 77 22 38

NOVOPAN TRÆINDUSTRI A/S

PINDSTRUP - 8550 RYOMGAARD
(06) 39 61 00

NÅLETRÆ

til bygningstømmer og master købes.

St. Hjøllund Savværk og Imprægneringsanstalt

Hjøllund . 7362 Hampen . Telefon (06) 86 91 00

Mandskabsvogne

udført efter godkendte tegninger
af Direktoratet for statskovbruget,
Det Danske Hedeselskab samt
Skovbrugets Arbejdsgiverforening

AILER HØRMANN ApS

Ballebygade 10-18,
8600 Silkeborg,
telefon 06 - 85 51 78

A/S Kagerup Trævarefabrik

Kagerup Stationsvej 59
3200 Helsingør - Tlf. (03) 29 40 09

ER KØBER TIL BØGE- OG
ASKEKÆVLER SAMT
NÅLETRÆ, GRAN OG LÆRK

**Tænk venligt
på Deres
medarbejders
sikkerhed og
velbefindende
i kulden ...**

Lad installere en REFLEKS OLIEOVN
eller REFLEKS OLIEKOMFUR
- vi har modeller, der passer til enhver
skurvogn.

Refleks

Lørup - 5750 Ringe - Tlf. (09) 67 12 68

Forstplanteskolen, Verninge

Planteskolen er tilsluttet »Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter«

Alle slags skovplanter tilbydes i prima kvalitet.

Forlang prisliste

Indehaver: Ole van Tol

Tlf. (09) 75 12 88

ASKETRÆ

SKOVHASTRUP TRÆINDUSTRI ApS

4330 HVALSØ . TLF. (03) 40 80 33

Køber af asketræ i store og små dimensioner. (Småkævlér med diameter ned til 25 cm har altid interesse).

SKOVPLANTER · LÆPLANTER

Tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og planter. Plantekatalog tilsendes gerne på forlangende.

**SKÆRBÆK
PLANTESKOLE**

6780
SKÆRBÆK
TLF.
04/75 1250

John Rolskov's Planteskole I/S

Sønder-Vissing, 8740 Brædstrup
Telefon (05) 75 40 53

SKOVPLANTER
i gode provenienser,
samt planter
til rekreative formål m.v.

Prisliste tilsendes efter ønske.

Skovplantekulturerne står under
Herkomstkontrollen
med skovfrø og -planter.

Siden 1896

Hjortsø Planteskole

Svebølle - Tlf. 03 - 49 30 20* og 03 - 49 30 40

Skov-, læ- og hækplanter. Forlang prisliste. Planteskolen er tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter.

Cypres-grønt købes

i store partier hele året. En stor del som selvklip. Store partier i nobilis-klip samt juletræer i nordmanniana og rødgran købes til sæsonen 1978 - gerne kontrakt. NB. Bestilling på **MOTOR-SNØREMASKINER** må helst indgives 2 måneder før brug.

JØRGEN HANSEN

Moesholm - 8550 Ryomgaard
Telefon (06) 37 92 22
Biltelefon (0020) 31 94 26

A/S Grindsted Imprægneringsanstalt

er køber af nåletræ til master

Grindsted tlf. (05) 32 08 55*

OREHOVED TRÆ- OG FINÉRINDUSTRI A/S

OREHOVED 4840 NØRRE ALSLEV TLF. (03) 84 60 84

robuste og effektive vejmaskiner
til professionelt brug.

MINIGRADER

Maskinen er forskydelig i sideled, og bladet kan stilles i alle vinkler i forhold til vejoverflade og køreretning. Dybgående indstilles fra førersædet. Bladet kan vendes til sidste afpudsning. Bredde 225 cm. Vægt 720 kg. Leveres uden og med hel eller delvis hydraulisk betjening.

RABATFRÆSER

Fjerner rabatter i 80 cm bredde og indtil 12 cm dybde. Materialet kastes jævnt fordelt til siden i et bælte fra 1 m til 20 m bredde.

Til en grundig vejreparation bruges først rabatfræser og derpå minigrader, event. suppleret med nyt materiale.

Til regelmæssigt vedligehold er minigrader særdeles effektiv.

Skovmaskiner Langaa ApS

8870 Langå - tlf. (06) 46 14 11

Udenfor normal arbejdstid:

Axel Dybbroe 06 - 37 15 70

Erik Dybbroe 06 - 46 14 11

Svend Meldgaard 06 - 44 52 75
værkfører